

5. klass

Inimeseõpetus

ÕPPESISU	ÕPITULEMUSED
TERVIS • Tervise olemus: füüsiline, vaimne ja sotsiaalne tervis. Tervisenäitajad. • Tervist mõjutavad tegurid. • Hea ja halb stress. • Keha reaktsioonid stressile. • Pingete maandamise võimalused.	TERVIS • kirjeldab füüsilist, vaimset ja sotsiaalset tervist ning selgitab tervise olemust nendest • mõistetest lähtuvalt; • teab enda põhilisi tervisenäitajaid: kehakaalu ja kehapiikkust, kehatemperatuuri, • pulsisagedust ning enesetunnet; • nimetab tervist tugevdavaid ja tervist kahjustavaid tegevusi ning selgitab nende • mõju inimese füüsilisele, vaimsele ja sotsiaalsele tervisele; • eristab põhilisi organismi reaktsioone stressi korral ning kirjeldab nendega • toimetuleku võimalusi; • väärtustab oma tervist.
TERVISLIK ELUVIIS	TERVISLIK ELUVIIS
• Tervisliku eluviisi komponendid. • Tervislik toitumine. • Tervisliku toitumise põhimõtted. • Toitumist mõjutavad tegurid. • Kehaline aktiivsus.	• oskab eristada tervislikke ja mittetervislikke otsuseid igapäevaelus; • koostab endale tervisliku toidumenüü ja analüüsib seda, lähtudes tervisliku • toitumise põhimõtetest;

5. klass

Inimeseõpetus

• Kehalise aktiivsuse vormid. • Päevakava. • Puhkus ja uni.	• kirjeldab tervisliku toitumise põhimõtteid ning väärtustab neid; • selgitab, kuidas on toitumine seotud terviseiga; • kirjeldab tegureid, mis mõjutavad inimese toiduvalikut; • teab kehalise tegevuse mõju oma tervisele ja toob selle kohta näiteid; • oskab hinnata oma päevakava, lähtudes tervisliku eluviisi komponentidest; • hindab ja oskab planeerida kehalise aktiivsuse piisavust oma igapäevategevuses; • väärtustab tervislikku eluviisi.
MURDEIGA JA KEHALISED MUUTUSED	MURDEIGA JA KEHALISED MUUTUSED
• Murdeiga inimese elukaares. • Kehalised ja emotsionaalsed muutused murdeas. • Kehaliste muutuste erinev tempo murdeas. • Suhtumine kehasse ja oma keha eest hoolitsemine. • Suguline küpsus ja soojätkamine.	• kirjeldab murdeiga inimese elukaare osana ning murdeas toimuvaid muutusi • seoses keha ning tunnetega; • aktsepteerib oma kehalisi muutusi ja teab, kuidas oma keha eest hoolitseda; • teab, et murdeiga on varieeruv ning igaühel oma arengutempo; • teab suguküpsuse tunnuseid ja esmaste sugutunnuste seost soojätkamisega.

5. klass

Inimeseõpetus

TURVALISUS JA RISKIKÄITUMINE	TURVALISUS JA RISKIKÄITUMINE
• Turvaline ning ohutu käitumine koolis, kodus ja õues. • Eakaaslaste ning meedia mõju tervise ja ohukäitumise alaseid valikud tehes; iseenda vastutus. • Vahendatud suhtlemine. • Tõhusad enesekohased ja sotsiaalsed oskused uimastitega seotud situatsioonides. • Valikud ja vastutus seoses uimastitega. • Tubaka, alkoholi ja teiste levinud uimastite tarbimisega seonduvad riskid tervisele.	• kirjeldab olukordi, kus saab ära hoida õnnetusjuhtumeid; • selgitab, miks liikluseeskiri on kohustuslik kõigile, ning kirjeldab, kuidas seda • järgida; • teab, et õnnetuse korral ei tohi enda elu ohtu seada, ning kuidas abi kutsuda; • nimetab meediast tulenevaid riske oma käitumisele ja suhetele; • suheldes meedia vahendusel, mõistab vahendatud suhtlemise olemust ning vastutust • oma sõnade ja tegude eest; • väärtustab turvalisust ja ohutut käitumist; • demonstreerib õpitu situatsioonis, kuidas kasutada tõhusaid enesekohaseid ja • sotsiaalseid oskusi tubaka, alkoholi ja teiste uimastitega seotud olukordades: • emotsioonidega toimetulek, enesetunnetamine, kriitiline mõtlemine, probleemide • lahendamine ja suhtlusoskus; • kirjeldab tubaka ja alkoholi tarbimise kahjulikku mõju inimese organismile; • väärtustab mitmekesisest positiivset ja tervislikku elu uimastiteta.

5. klass

Inimeseõpetus

HAIGUSED JA ESMAABI	HAIGUSED JA ESMAABI
• Levinumad laste ja noorte haigused. • Nakkus- ja mittenakkushaigused. • Haigustest hoidumine. • HIV, selle levikuteed ja sellest hoidumise võimalused. • AIDS. • Esmaabi põhimõtted. • Esmaabi erinevates olukordades. • Käitumine õnnetusjuhtumi korral.	• oskab kirjeldada, kuidas hoida ära levinumaid nakkus- ja mittenakkushaigusi; • selgitab ja toob näiteid, kuidas haigusi ravitakse meditsiiniliste ja rahvameditsiini vahenditega; • teab, mis on HIV ja AIDS ning kuidas ennast kaitsta HIViga nakatumise eest; • kirjeldab, kuidas ennast ja teisi inimesi abistada õnnetusjuhtumi korral; • teab, kuidas toimida turvaliselt ohuolukorras ja abi kutsuda, ning demonstreerib • õpituatsioonid lihtsamaid esmaabivõtteid (nt kõhuvalu, külmumine, luumurd, • minestamine, nihestus, peapõrutus, palavik ja päikesepiste); • nimetab esmaabivahendeid ja kirjeldab, kuidas neid praktikas kasutada; • väärtustab enda ja teiste inimeste elu.
KESKKOND JA TERVIS	KESKKOND JA TERVIS
• Tervislik elukeskkond. • Tervislik õpikeskkond. • Tervis heaolu tagajana.	• kirjeldab tervislikku elukeskkonda, lähtudes oma kodukoha loodus- ja tehiskeskkonnast; • eristab tegureid, mis muudavad elukeskkonna turvaliseks ja tervist tugevdavaks või • mitteturvaliseks ja tervist kahjustavaks; • kirjeldab õpikeskkonna mõju õpilase õpitulemustele.

5. klass

Inimeseõpetus

